

הרב חיים לנדו - אחרית כראשית - פורים תשפ"ה

אמר ר' חייא רבה לר' שמעון בן חלפתא כך היא גאולתן של ישראל בתחלה קימעה קימעה .. כך בתחלה ומרדכי יושב בשער המלך ואח"כ ויקח המן את הלבוש ואת הסוס ואחר כך ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות ואח"כ ליהודים היתה אורה (ירושלמי ברכות)

לשמחת ימי הפורים מצורפת טבלה, על סדר הגאולה.

4	3	2	1	
הכל באופן של קמעא קמעא	סוף הגאולה, מוסיף והולך, עד נכון היום.	לאחמ"כ כיסוי - סבל גדול ¹	פקידה	
פקידה ואז מכות ואז הפסקת השיעבוד ואז קרבן פסח ומכת בכורות גאולה מאורתא וגאולה בצפרא	יציאת מצרים, קריאת ים סוף, מתן תורה, כניסה לארץ ממלכת כהנים וגוי קדוש.	קושי השיעבוד ³	"פקד פקדתי" ²	גאולת מצרים
כדר' חז"ל בירושלמי ברכות פ"א ה"א ויומא פ"ג ה"ב ⁵	נס פורים וכמבואר בדרך ה' שנס פורים הוא הגאולה מגלות בבל ומדי, ואחר כך נגמר בנין הבית.	גזרות המן	פקידת כורש ⁴	גאולת בית שני
כדברי חז"ל הנ"ל שהרי דיברו על גאולתינו ולמדוהו מגאולת בית שני, וכן עינינו רואות את התקדמותה של גאולתינו קמעא קמעא. ⁹	הרי ישראל נותנים פרים, קיבוץ גליות, עד ביאת משיח בקרוב בימינו ממש.	⁸ אפשר להצביע על השואה	⁶ בלפור/סן רמו ⁷ וכו'	גאולה השלמה

¹ וכמבואר בכתבי הרמב"ן חלק ב' עמ' תקט"ו בפ"י על שה"ש ח"ג. וע"ע בהערה 3,8.

² ולאחמ"כ היתה הגאולה וכדברי הרמח"ל במאמר הגאולה.

³ וכפי שביאר הגר"א בביאור אגדות סבי דבי אתונא נחש בכמה מיעבר, העיבור מתחיל מעיקרא מעת התחלת הצרות כמ"ש אגרא דכלה דוחקא ר"ל ישראל נקראו כלה כשרוצה הקב"ה לגאול את ישראל כדי שיגאלם מהר ועיין בזוהר ח"ג ר"ט ע"א וכך היה במצרים קודם הגאולה תכבד העבודה על האנשים כו' וזהו עיקר הגרם לגאולה.

⁴ וכדכתיב בעזרא א-ב כה אמר כורש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלהי השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושלם, וחז"ל במגילה יב. דרשו מפסוק זה את הפקידה שהיה בזמן בית שני.

⁵ ר' חייא רבא ור' שמעון בן חלפתא הוו מהלכין בהדא בקעת ארבל בקריצתא [בבבקר] וראו אילת השחר שבקע אורה אמר ר' חייא רבה לר' שמעון בן חלפתא כך היא גאולתן של ישראל בתחלה קימעה קימעה כל מה שהיא הולכת היא רבה והולכת מאי טעמא כי אשב בחשך ה' אור לי, כך בתחלה ומרדכי יושב בשער המלך ואח"כ ויקח המן את הלבוש ואת הסוס ואחר כך ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות ואח"כ ליהודים היתה אורה.

⁶ וכדברי הגר"א בתיקו"ח כז: שתהיה התחלת הגאולה האחרונה בפקידה כמו שהיה בימי כורש, וכ"כ הרמח"ל במאמר הגאולה דע כי לגאולה נמצאו שני זמנים ומצאנום בגאולת מצרים ובגאולת בבל ונודע לנו שכן יהיה בעתידה להגלות במהרה בימינו.

⁷ וכך כתב האור שמח אמנם כעת הסבה ההשגחה אשר באספת הממלכות הנאורות בסאן רעמא ניתן צו אשר ארץ ישראל תהיה לעם ישראל וכיון שסר פחד השבועות וברשיון המלכים קמה מצות ישוב ארץ ישראל ששקולה כנגד כל מצוות שבתורה למקומה וכו' ואם יתן השי"ת ויתרחב הדבר ויגדל ויפרח כשושנה כמו שנגדלו בימי ארתחששתא אשר היו נתונים תחת פרס וכו'. פורסם בהתור תרפ"ב ובסוף שיבת ציון. וכן הגר"ח זוננפלד התבטא כפי המובא בספר האיש על החומה ח"ג עמו' 351 - כאשר נחתם המנדט על ארץ ישראל ואושר בסן רמו ע"י מלכי אומות העולם היה אדיר חפצו של רבינו זיע"א שיהודי ארץ ישראל יחתמו כתב אמנה כאשר עשו בימי עזרא הסופר בכדי שהבית הלאומי יוכר גם ע"י מלך מלכי המלכים". וכה כותב במכתבו למחותנו הרב פישל זוסמן (בח"ב עמ' 145) אומר אני, בודאי הגיעה השעה שיתעוררו בעלי היכולת ליתן לב להישוב בקודש .. וכנראה נתקיים בנו אם תעירו וכו' עד שתחפץ, והנראה שהחפץ הזה התעוררות עליון, השי"ת ברחמיו יחיש ישועה לעמו ברא ובהכא.

⁸ וכפי שכתב הגר"א בביאורו לתיקוני זהר תיקון כב עה ע"א דתחלה יתגלה משיח ואח"כ יתכסה ויהיה לישראל אז חבלים וצירים גדולים וכמו בגאולה הראשונה והענין כי תחלה יגאלו בדרגא דנוק' כסדר המדרגות ויהא בדינא ואם יגאלו בדינא לא יהא לון תקומה וימות משיח בן יוסף ע"כ יתכסה ויצרפו אז ואח"כ יגאלו בדכורא וברחמים וכו'

⁹ ובידי רשימה של למעלה מ-60 נבואות שכבר זכינו ברוב רחמיו וחסדיו עלינו שהתגשמו !!! [המעוניין יוכל לקבלו במייל

[5371cl@gmail.com]

7	6	5	
גאולת הגוף קודם הרוח	מעמיד מלך קשה כהמן וחוזרים בתשו'	גם אחרי תחילת תהליך הגאולה עדין לא שבים כולם אל ה'.	
פסק שיעבוד ממצרים שנה קודם היציאה ורק לאחר נ' יום מ"ת ומ' שנה אח"כ נכנסו לא"י	קשי השיעבוד - ויאנחו בני"י מהעבודה	במצרים היו במ"ט שערי טומאה ובקרי"ס העבירו ע"ז 10 ועד מ"ת לא יצאו מטומאת מצרים לגמרי	גאולת מצרים
גאולת בית שני מהגזירה ורק כמה שנים אח"כ הדר קיבלוה ועלו לא"י 14	גדולה הסרה טבעת וכו' 13 והוא שמעמיד מלך קשה כהמן כמו שהיה אז	עזרא העלה מבבל אנשים נושאי נשים נוכריות ודורכי גתות בשבת ר"ה וסוכת שכחו וכו' 11 והדר קיבלוה מאהבה היה כמה שנים אח"כ 12.	גאולת בית שני
נפסק שיעבוד מלכויות ואח"כ עלו כלל ישראל בשלבים לא"י, ותיכף תגיע הגאולה השלמה 17	מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירין למוטב 16	עינינו רואות שלצערנו עדין יהודים רבים עוד לא שבו אל ה' 15.	בגאולה השלמה

¹⁰ כמבואר בשמו"ר מא

¹¹ וכך כותב הנצי"ב במכתב בשיבת ציון ח"ב עמו' 6 וכמו שהיה בימי עזרא הסופר שקבץ איזה אלפים איש מכל סוגי בני"א גדולי תורה ויראי ה' וגם מאותם הנשים הנושאים נשים נוכריות אשר היו מורגלים בחילול שבת ולא ידעו את התורה כלל וכו' כן עלינו להתעורר וכו'. וע"ע בהערה הבאה.

¹² עיין הערה 14

¹³ מגילה יד. וע"ע הערה 16 שיעמיד עלינו מלך שגזרותיו קשות כהמן דאז.

¹⁴ כמבואר בדברי הרמב"ן בשבת פח שהדר קיבלוה מאהבה היה כמה שנים אח"כ כשעלו שאר בני"א לא"י ובנו את ביהמ"ק. והגרי"ח זוננפלד (האיש על החומה, ח"ב עמ' 148) התבטא נפלא - דוקא היהודים הדתיים מחוייבים לעלות ולבנות את הארץ על טהרת הקודש, כי הארץ מחכה להם שיגאלוה משוממותה. ועל האחרים, המשיך רבי חיים, כתוב "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב" - מקודם תהיה הגאולה ואח"כ יחזרו החוטאים בתשובה, ואני מאמין שכל חלוץ המשתתף בבנין הארץ, תעמוד לו זכות ארץ ישראל שיחזור בתשובה, הלא גם אלה שעלו מבבל בימי עזרא ונחמיה לא היו צדיקים גמורים, כמסופר בספרי הקודש שחיללו את השבתות והמועדים, ובכל זאת נבנה בית המקדש על ידם וחזרו בתשובה.

¹⁶ סנהדרין צז: וככתב הרמח"ל באדיר בפרוץ עמו' ש"פ שיהיה זה כמו אז מפרס - איראן, וראה ג"כ בספר 'לכו נרננה' שיצא בהסכמת מרן הגר"ז גולדברג זי"ע מה שביאר בזה.

¹⁷ וכדברי הגר"א בישעיה פ"ה עה"כ בית יעקב לכו ונלכה אל הר ה' אל בית אלהי יעקב, וכן יהיה לעתיד לבא וכו' פעם ראשון לכו ונעלה היינו מן השיעבוד אל הגאולה ומאמצות העמים אל הר בית ה', ואח"כ אמר לכו ונלכה באור ה' כמ"ש לעבדו שכם אחד, והיינו שבשלב ראשון יתבטל השיעבוד ויעלו לארץ ישראל, ואח"כ תהיה הגאולה השלמה שעליה נאמר לעבדו שכם אחד.

10	9	8	
חלק מתיאשים ואף מתנגדים לעלות לא"י	ללא נבואה מפורשת	ברשות אומות העולם	
וחמושים עלו בני"י ממצרים	משה רבנו בכל שנת המכות לא אומר ליהודים מאומה.	יצאנו מדעתו והסכמתו של פרעה ¹⁸	גאולת מצרים
אכלו מסעודתו של אותו רשע ²⁰ , ורוב עם ישראל לא עלו עדין לא"י	ידעו שיהיה שבעים שנה אך לא ידעו מתי זה יהיה ואפ"ל דניאל טעה כמו להבדיל בלשאצר ואחשורוש ועמו רוב ככל ישראל, ונבואה מפורשת בזמן כורש שזו הפקידה לא היה [מכורש עד שתים לדריוש לא היה נבואה בישראל]	כורש ¹⁹	גאולת בית שני
"העצמות האלה כל בית ישראל המה הנה אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנו" (יחזקאל לז,יא) וכפי שלצערנו עינינו רואות.	וגם כיום הוא ית' מצפה מכלל ישראל שיבינו את רצונו עצמם ויהיו שותפים במגמתו.	ההשגחה סיבבה שעם ישראל עלה לא"י מכח רישיון אומות העולם ²¹	בגאולה השלמה

¹⁸ כמבואר בפסוקים 'שלח את עמי וכדו', ועיין בדברי האוה"ח בפר' בשלח יג, יז ד"ה אכן הכתוב.
¹⁹ כדכתיב כה אמר כרש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלקי השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה מי בכם מכל עמו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן את בית ה' אלקי ישראל הוא האלהים אשר בירושלם, ועד כדי שע"פ פשוטו של מקרא נקרא משיח ה' - כה אמר ה' למשיחו לכורש וגו'.
²⁰ שנבע מחמת יאושם מהגאולה אחר שמנה אחשורוש שבעים שנה וראו שלא נגאלו.
²¹ וכמבואר בחז"ל בילקוט שמעוני עקב רמז תתנ"ב שכך יהיה עי"ש, וכדברי הרד"ק בתהילים קמו,ג כי לה' לבדו הישועה והוא יסובבנה על ידי בני אדם כמו שסובב תשועת גלות בבל על ידי כורש כן לעתיד יסובב גאולת ישראל על ידי מלכי הגויים שיער את רוחם לשלחם. וכ"כ הח"ח בספרו "שם עולם" שער ההתחזקות פרק י"ב אל יתמה האדם איך נוכל לצפות ולחכות שתהיה הגאולה במהרה אחרי אשר אנו כעת בתוקף המצוקות וכו' ויש שהקב"ה נותן בלב מלכי האומות שיכירו כולם האמת וירצו להטיב עם ישראל ובענין שנאמר בכורש שהכריז בכל מלכותו כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלהי השמים מי בכם מכל עמו יהי אלהיו עמו ויעל וגו' כלל הדברים לא ימנע מהקב"ה שום סיבה להשלמת חפצו וזהו שכתוב והרבה עמו פדות, וע"ע כתבי הרמב"ן חלק ב' עמ' תקט"ו בפ"י על ש"ש ח,יג. ובאביר הרועים ח"א עמו"ק קו אות רב מהשם משמואל. וע"ע לעיל בהערה 7. וע"ע בספר איש על החומה ח"ג עמו' 354.

14	13	12	11	
בניסים ובדרך הטבע	התירוצים של בני"ש לא לסייע למגמה ולא לעלות לא"י	חרטה של האומות שסייעו לנסותנו	תלונת עם ישראל מדוע הגאולה אינה ע"י גדולי הדור	
כיצאית מצרים שהיה בניסים גלויים וכדכתיב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות	כידוע מדרשת חז"ל עה"כ וחמושים שרק א' חלקי ה' עלו, אלא שאין אנו יודעים מה ת' לעצמם. וכן מצאנו בחטא המרגלים ²³	פרעה התחרט שוב ושוב ואף אחר שיצאנו רדף אחרינו	כפירושו הנפלא של הנצי"ב עיין בהערה ²²	גאולת מצרים
כגאולת בית שני שהיה בדרך הטבע	חז"ל בשהש"ר ה, ד ²⁶	ביטל אחשוורוש את הרישיון שנתן כורש ²⁵	חז"ל בשה"ש רבה ה, ד ²⁴	גאולת בית שני
בגאולתנו משולב משניהם גם יחד ישנם גם ניסים מופלאים ³⁰ ואפ"ה הכל הוא במהלך של דרך הטבע ³¹	בדיוק מה שקורה היום ²⁹	הבריטים חזרו בהם מהצהרת בלפור ²⁸	זו הטענה הכי נשמעת - וכי הגאולה תבא ע"י חוטאים ופושעים ²⁷ .	בגאולה השלמה

²² בשיבת ציון עמו' 17 - ואין לנו לחשוב מחשבות כי ראוי היה הדבר הגדול הזה באופנים אחרים כאשר מצויר בדעות בני האדם כי על זה לקה משה רבינו על שאמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך ה' ולקה ע"ז כדאיתא במס' שבת דף צ"ז והדבר ברור שלא אמר משה והן לא יאמינו כלל בגאולה שהרי אותה הם מבקשים אלא אמר משה שלא יאמינו למשה כי נראה אליו ה' והיינו משום שלא היו יודעים את משה לגדול בתורה המסורה להם מן האבות וגם לא נודע בקדושה וחסידות שהרי היה בנעוריו גדל בפלטיין של פרעה ועוסק בחכמות חזונית ומלובש ומדבר כמצרי שע"כ חשבוהו בנות יתרו כאיש מצרי ולפי דעות בני האדם היה ראוי יותר שיתראה ה' לאהרן קדוש ה' שהיה נביא עוד במצרים וכו' עיי"ש.

²³ וכך מצינו בסידור ר' יעקב עמדין ז"ל על "לכו נרננה", שביאר שראה אדונינו דוד המלך ע"ה שבזמן הגאולה יהיה אלו שיחטאו בחטא המרגלים והזהירם ע"ז, וז"ל ומזמורים אלו עד לדוד מזמור, אמרם משה רבינו ע"ה על העתיד וגו' "אל תקשו לבבכם כמריבה" ראה בנבואה שיהיו אנשים שלא ירצו לצאת מהגלות לארץ ישראל, והזהירם ואמר אל תקשו לבבכם כמריבה שרבו עמו שלא להלון לא"י ע"י עצת המרגלים. וכ"כ המהרש"א בסנהדרין צט. ופלא הוא.

²⁴ כך אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע כל נסים שעשית לי ע"י כורש לא היה מוטב לעשותן לי על ידי דניאל ועל ידי אדם צדיק.

²⁵ וכמבואר בעזרא ד' וכפי שהביא רש"י במגילת אסתר י, ט מסדר עולם. וכורש עצמו גם חזר בו.

²⁶ וז"ל רחצתי את רגלי מטינוף עבודת כוכבים יודעת הייתי שאבק של אותו מקום משיאני לעבודת כוכבים אעפ"כ דודי שלח ידו מן החור, אמר ר' אבא בר כהנא וכי מה טיבו של חור זה להיות מגדל שרצים, אלא כך אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע כל נסים שעשית לי ע"י כורש לא היה מוטב לעשותן לי על ידי דניאל ועל ידי אדם צדיק אף על פי כן מעי המו עלי, ועיי"ש בפ"ח, יא וביומא ט התביעה שנתבעו על כך שלא עלו שמחמת שלא עלו בנין בית שני נחרב.

²⁷ ועיין לעיל בהערה 22 מדברי הנצי"ב. וע"ע בדברי הגרא"ז מלצר מדברי רבו הנצי"ב 'בדרך עץ החיים' ח"ב עמוד 526. וע"ע בספר 'הרב מפוניבז', ח"ג עמוד ק"נ. ובדברי בעל החסדי דוד מסוכטשוב בספר 'מלכות בית דוד' דף 283. ובספר בקדושתו של אהרן וכן באם הבנים שמחה מביא אותם הדברים מאדמו"ר מוישיניץ.

²⁸ והוא חוק הספר הלבן לעכב ולמנוע את עליית היהודים לא"י, ואף עזיבתם את ארץ ישראל בד' באייר תש"ח היה רק שע"כ יהיה כאן מלחמה ויבקשו מהם לחזור והם יתנו את חזרתם בביטול עליית היהודים לארץ.

²⁹ ומדהים הדבר שאותם תירוצים חוזרים על עצמם עד היום! דישנם הטוענים דאם באמת זו פקידה מדוע היה ע"י רשעי עם ישראל ולא ע"י מרן הח"ח למשל וכנ"ל, וכמו"כ שכאן בארץ הקודש יש ניסיונות וקשיים רוחניים (שכאי' חלילה בחו"ל יותר טוב...). וע"ע בשפת אמת למהר"ם חגיז שכבר מדבר בחריפות רבה על כך.

³⁰ ונציין רשימה קטנה של גדולים שהתבטאו על הניסים שהיו לנו כאן שהם קיום מש"כ כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות: הגאון ר' אהרן כהן זצ"ל ראש ישיבת חברון כותב בהקדמה לספרו בית אהרן, הפוניבז' רב בעלון בית יעקב גליון 100, הגר"י לונשטיין במכתבים, מכתב תל"ז, הגר"י סרנא קשת גיבורים ח"ב, עמ' 177, הרב אהרון שורין, מוסד הרב קוק, תשס"ב. וכן שמעתי ממור"ר הגר"צ דרבקין כמה פעמים בשנה האחרונה.

³¹ ורבי ישראל מרוזין זצ"ל אמר פעם באחרון של פסח (מובא בנר ישראל עמוד קפ) באנחה עמוקה חוששני שהדורות שלנו כבר לא יזכו לגאולה בניסים ונפלאות כמו ביציאת מצרים, ברם רואני שיצטרך להיות באופן כמו גאולת עזרא בדרך הטבע, והניסים והנפלאות יסתרו בדרך הטבע.